

INTERVENCIIONS DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ

Establiment dels criteris

Considerant que el plànol presentava un bon estat físic gràcies a la restauració feta a l'IPHE, i que la principal alteració era de caire estètic, es va determinar intervenir-hi mínimament i centrar els esforços en:

1. Solucionar l'aspecte estètic, eliminant la pintura dels empelts.
2. Retornar l'originalitat al document, retirant els repintats invasors.
3. Garantir una correcta protecció física, restaurant el marc.

Tractament del marc

Es va consolidar l'estructura afegint uns encaixos metàl·lics als angles. La policromia es va netejar amb tensioactiu i el vernís amb dissolvents. Les pèrdues de suport es van reintegrar volumètricament amb estuc i cromàticament amb pigments i vernís de retoc.

Neteja mecànica del plànol

La brutícia superficial es va eliminar amb un aspirador i paletines.

Eliminació de la pintura dels empelts i dels repintats invasors

La pintura dels empelts era reversible amb acetona i amb aigua desionitzada, i es va eliminar mitjançant hisops humitejats.

Les zones repintades es van retirar amb una dissolució hidroalcohòlica i/o amb aigua desionitzada aplicada amb hisops poc humits.

Nou retoc dels empelts

Un cop eliminada la pintura dels empelts calia pintar-los de nou amb una tècnica que garantis més estabilitat i durabilitat que la utilitzada anteriorment. Es va utilitzar gouache, que és fàcilment reversible amb aigua i té garantia d'estabilitat.

El sistema de reintegració va ser tinta neutra, que consisteix en pintar tots els empelts amb un mateix color que harmonitza amb la resta de colors del plànol.

Muntatge al marc

Per evitar el contacte directe del plànol amb el vidre es van col·locar unes alces de 3,6 mm a l'interior del perfil del marc.

També es van afegir pel revers quatre llistons amb l'objectiu de construir una mena de caixa-marc, que protegís el plànol de l'entrada d'insectes i de la contaminació atmosfèrica. I finalment, es va substituir la fullola de fusta del revers per cartró de pH neutre.

Esborrat dels retocs alterats amb acetona

CR

Conservació i Restauració
Escola d'Art i Disseny - Tortosa
Diputació de Tarragona

25
JUNY / 13

CR

Conservació i Restauració
Escola d'Art i Disseny - Tortosa
Diputació de Tarragona

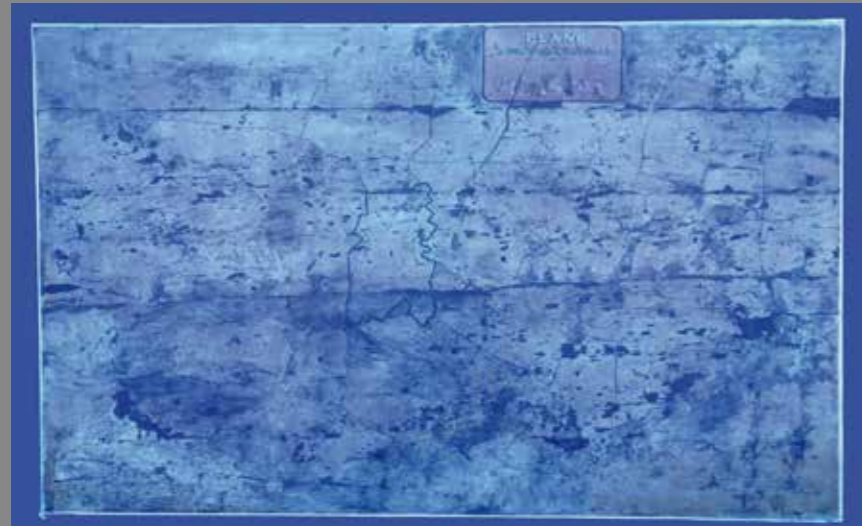
Conservació i restauració de béns culturals
del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

PLÀNOL CADASTRAL de Vilaseca 1862

EAD.T

Escola d'Art i Disseny
Tortosa

Diputació Tarragona

Títol: Plano geométrico-estadístico del distrito municipal de Vilaseca
 Autor: Leandre Pons i Dalmau
 Mides: 185mm x 125mm x 15mm
 Data: 9 d'abril de 1862

El document és un plànol cadastral de Vila-seca elaborat l'any 1862 per Leandre Pons. Té com a títol *Plano geométrico estadístico del distrito municipal de Vilaseca*. Es tracta d'un document administratiu que recull les propietats rústiques i urbanes; la seva compilació facilita la descripció precisa de parcel·les de terreny i la quantificació dels impostos que pertocquen a cada propietat.

El plànol va ser restaurat i emmarcat als anys setanta per l'Institut del Patrimonio Histórico Español (IPHE), a Madrid. Des d'aquell moment es va conservar al vestíbul de l'Arxiu Municipal de Vila-seca.

Marc de fusta policromada

DESCRIPCIÓ I ESTAT DE CONSERVACIÓ

Emmarcament

El document va arribar al taller a l'interior d'un marc de fusta policromat i envernissat que contenia un vidre frontal i una protecció de fullola pel revers.

El vidre del marc va ser col·locat a l'IPHE com a mesura de protecció. No obstant, també li va suposar un augment de pes que va provocar que els angles es desencaixessin i s'esquerdessin.

El vernís s'havia enfosquit i hi havia petites pèrdues de policromia.

Suport i elements sustentats

El plànol és un document manuscrit de paper. S'observen diversos tipus de tinta, entre les quals la marró podria ser una tinta metal·loàcida.

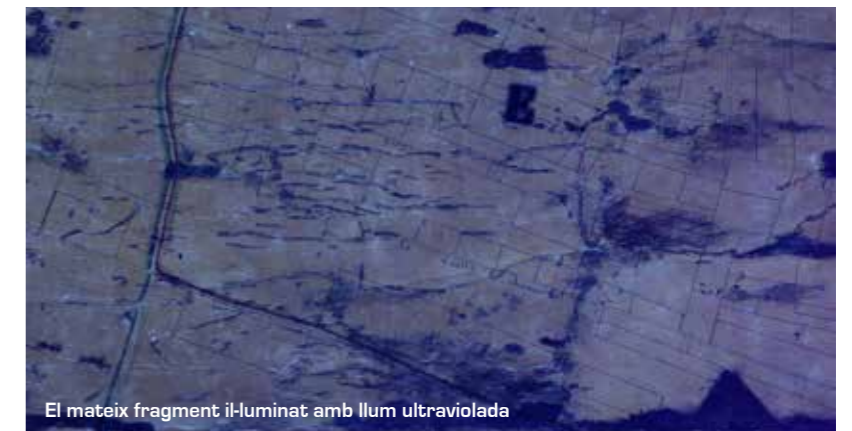
Els límits de les partides i de la costa estan pintats amb diversos colors (verd, groc, blau, etc.), probablement es tracta de llapis de colors.

Alteració dels colors als empelts de la restauració de l'IPHE

Fragment del plànol il·luminat amb llum natural

El mateix fragment il·luminat amb llum ultraviolada

Probablement durant la restauració a l'IPHE, el plànol va ser entelat i tensat en un bastidor, millorant molt la seva consistència física. No obstant, actualment presentava un aspecte brut, tacat, envellit i decadent. Es va constatar que la causa principal d'aquest aspecte era l'alteració dels colors utilitzats per a pintar els empelts (empelt és el fragment de paper nou que es col·loca a les parts perdudes durant una restauració), que s'havien enfosquit i canviat de color. El plànol era àcid, fet que també causava un enfosquiment general.

Els elements sustentats s'havien conservat prou estables perquè els protegia una capa de vernís. Però tot i això, presentaven antics esvaïments, erosions i pèrdues de matèria.

Un altre factor que va contribuir a que el plànol adquirís aquest aspecte va ser que, per dissimular alteracions com arrugues o esquinços, durant la restauració anterior es va repintar a sobre del suport original. L'observació amb llum ultraviolada mostra l'abast de les parts repintades, que resultava ser més d'un 50% del document.

També es van inventar línies i textos desapareguts (no existeix documentació acreditativa), mostrant una falsa informació històrica.

Invençió d'algunes lletres del text 'Riudoms'